མང་གཙོའི་སྐོར་གྱི་ཤེས་ཡོན་དེབ་ཆུང་།

མང་གཙོ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

དེས་ལས་དོན་གང་འདྲ་བྱེད།

མང་གཙོའི་ལམ་སྟོན་དང་།

བཙན་བྱོལ་བོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་ངོ་སྤྲོད།

བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་།

༄༅། །བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་འདི་ནི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་དེབ་སྐྱེལ་བྱས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན། ལས་ཁུངས་འདི་ ༡༩༩༦ ལོའི་ཟླ་ ༡ ནང་དབུ་བརྙེས་ཏེ་བོད་ནང་གི་ཡ་ང་བའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལས་འདས་པའི་གནས་སྟངས་ལ་ནུས་ཐོན་གྱི་ཉམས་ཞིབ་དང་དོ་འཁུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ཐོག་ལས་གཞི་སྤེལ་གྱི་ཡོད། ལས་ཁུངས་འདིའི་གཞི་རྩའི་གནས་ཚུལ་འབྱུང་ཁུངས་ནི་བོད་ནས་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་བཞིན་པའི་བོད་མི་རྣམས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་པ་ཁག་ཡིན།

བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་གིས་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྟངས་སྐོར་ཟླ་རེའི་གསར་ཤོག་དང་། ལོ་རེར་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྟངས་སྐོར་གྱི་སྙན་ཐོ། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་འདྲ་མིན་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ། དེ་བཞིན་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལས་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ཛ་དྲག་ཅན་རྣམས་འཛམ་གླིང་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཞུ་འབོད་བྱ་རྒྱུ།

དེ་མིན་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོའི་སྐོར་ཟབ་སྦྱོང་དང་། བགྲོ་གླེང་། ཚོགས་འདུ་སོགས་གོ་སྒྲིག་ཞུ་བ་དང་། ལོ་མང་རིང་རྒྱའི་བཙོན་ཁང་ནང་སྡུག་སྦྱོང་མྱོང་བཞིན་པའི་བོད་མི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་རྣམས་སྐུར་དུ་སྐྱོད་བསྐྱོལ་ཆེད་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་སྤེལ་བཞིན་ཡོད།།

© September 2000

Tibetan Centre for Human Rights and Democracy
Top Floor, Narthang Building
Gangchen Kyishong
Dharamsala - 176215 (H.P.) India
Ph.: +91-1892-23363 Fax: +91-1892-23363/24957
E-mail: dsala@tchrd.org Website: www.tchrd.org

དཀར་ཆག

མང་གཙོ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ། ……………… ༡

མང་གཙོའི་རྣམ་གྲངས། ……………… ༥

མང་གཙོའི་ཁྱད་ཆོས། ……………… ༦

དང་པོ། རང་དབང་ཅན་གྱི་འོས་བསྡུ། ……………… ༦

གཉིས་པ། འདྲ་མཉམ། ……………… ༦

གསུམ་པ། མང་མོས་ཀྱི་དབང་བསྒྱུར་དང་། གྲངས་ཉུང་མི་རིགས། ……………… ༨

བཞི་པ། འགན་དབང་ཆ་བགོས། ……………… ༨

ལྔ་པ། འགན་ཁུར་དང་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ། ……………… ༡༠

དྲུག་པ། སྲིད་དོན་གྱི་ཚོགས་པ་ཁག ……………… ༡༡

བདུན་པ། རྩ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་གཞུང་། ……………… ༡༢

བརྒྱད་པ། རང་དབང་ལྡན་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན། ……………… ༡༢

དགུ་པ། སྤྱིར་གྱི་ཚོགས་སྡེ་ཁག ……………… ༡༢

མང་གཙོའི་གཞུང་ནང་འགན་འཁྲིའི་ཆ་ཤས་ལེན་སྟངས། ……………… ༡༤

འཛུལ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། ……………… ༡༤

མང་གཙོ་ཡང་དག་བསྐྱན་རྒྱུར། ……………… ༡༥

ཤེས་ཡོན། ……………… ༡༥

དྲང་སྙངས་ཀྱི་འཛུལ་ཞུགས། ……………… ༡༥

དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས། ……………… ༡༧

གལ་ཆེའི་མང་གཙོའི་ཚིག་འགྲེལ། ……………… ༡༧

བཙན་རྒྱལ་བོད་གཞུང་གི་མང་གཙོའི་ངོ་སྤྲོད། ༡༨
མང་གཙོ་དབུ་བརྙེས་ཚུལ། ༡༨
མང་གཙོ་བཅོས་སྒྱུར། ༢༠
ཐོབ་ཐང་གི་བཅའ་ཁྲིམས། ༢༡
མང་གཙོའི་གཞུང་གི་ཡན་ལག་གསུམ། ༢༣
ཁྲིམས་བཟོ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས། ༢༣
འཛིན་སྐྱོང་། བཀའ་ཤག ༢༤
ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན། ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ལྷན་ཁང་། ༢༥
མ་འོངས་བོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་འཆར་སྣང་། ༢༦
མང་གཙོ་ཡར་རྒྱས་ཇི་འདྲ་གཏོང་དགོས་སམ། ༢༧
ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས། ༢༧
ཚོགས་ཁག་རིང་ལུགས། ༣༢
གསར་འགོད། ༣༣
ཤེས་ཡོན། ༣༣
མཇུག་བསྡོམས། ༣༤

མང་གཙོ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

མང་གཙོ་ཞེས་པ་ནི་དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ནང་གཞུང་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་མང་པོའི་ནང་ནས་ཕལ་ཆེར་བཟང་ཤོས་ཤིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་གོ་དོན་ཐད་རྒྱ་གང་ཆེར་གོ་བ་ལོག་སྒྲུབ་དང་། ལོག་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་སྣ་མང་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཨ་རི་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་གཅིག་ཅན་གྱི་ཨ་ཕི་རི་ཀ་ནང་ཡོད་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མིན་ཁག་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དང་། དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་བཅས་པར་ཚང་མས་སོ་སོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དེ་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཡིན་པར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ཚོས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་དབང་སྒྱུར་ནི་མང་གཙོའི་མཐར་ཐུག་གི་ལམ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པར་གལ་ཆེ་བའི་འཕེལ་རིམ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་མང་གཙོའི་གོ་དོན་ཐད་འཁྲུལ་གཞི་ཡོང་རྐྱེན་ནི་དུས་རིམ་བཞིན་མང་གཙོའི་གོ་བ་རྒྱ་བསྐྱེད་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། འབྱུང་ཁུངས་འདྲ་མིན་ནས་བྱུང་བའི་རྩ་ཚིག་གི་འགྲེལ་བཤད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

དབྱིན་སྐད་དུ་མང་གཙོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཡེ་ཤུ་མ་འཁྲུངས་སྔོན་གྱི་ལོ་ ༥༠༠ ཙམ་ལ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་ཆེས་སྔ་མོའི་གྲི་རི་སི་ལུང་པའི་བརྡ་སྐད་གཉིས་ཏེ་ (demo) ཞེས་མི་མང་དང་ (cracy) ཞེས་དབང་སྒྱུར་རམ་དབང་འཛིན་བྱེད་པ་ལ་གོ་བ་ཡིན། ཚིག་འདིའི་གཞི་རྩའི་གོ་དོན་ནི། མི་མང་གི་དབང་སྒྱུར་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། མང་གཙོའི་གཞུང་ནི་སྲིད་དབང་མི་མང་གིས་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན།

ཆེས་སྔ་མོའི་རྒྱལ་ས་（ཨེ་ཐན）དུ་དར་བའི་（ཀླི་རི་སིའི་）མང་གཙོ་ནི་དེང་སང་གི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཕལ་མོ་ཆེ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གསལ་ཆེ་ཁ་ཤས་ཡོད། ཨེ་ཐན་གྱི་མང་གཙོ་ནི་ཐད་ཀའི་མང་གཙོ་ཡིན་པ་ལས་སྐུ་ཚབ་འཐུས་མི་ཅན་གྱི་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་མ་ཡིན། ཁྲིམས་བཟོ་དང་། འགན་འཛིན་དབར་ཁྱད་པར་མེད། གྲོས་ཚོགས་ནང་ཡུལ་མི་སྐྱེས་པ་ཕོ་ཁོ་ནར་མ་གཏོགས་གཏན་འཛགས་ལས་དོན་བྱ་དབང་མེད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་ལུང་པའི་ཁྲིམས་རྣམས་བཟོ་བ་དང་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་གསལ་ཆེ་ཡོངས་རྫོགས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཨེ་ཐན་གྱི་མི་འབོར་ཕལ་ཆེར་བྲན་གཡོག་ཡིན་པ་དང་། བྲན་གཡོག་དང་སྐྱེས་དམན་ཚོར་འོས་ཤོག་འཕེན་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཡང་མེད།

མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ནི་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བོ་བྱེ་བྲག་པའི་འདྲ་མཉམ་གྱི་རྩ་དོན་ཁག་ལ་གཞི་བཞག་པ་ཞིག་ཡིན། མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་གང་ཞིག་ནང་ཡུལ་མི་ཚང་མར་རང་སྲོག་སྲུང་བ་དང་། མཁར་དབང་ཐོབ་ཐང་བཅས་ལ་འདྲ་མཉམ་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པ་དང་། སོ་སོའི་མི་ཚེ་དང་མདུན་ལམ་གྱི་ལས་རིགས་སུ་ཞུགས་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ། གདམ་བྱ་འདེམས་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་བཅས་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་ལན་དུ་ཆབ་འབངས་རེ་རེས་སོ་སོའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། སྲིད་དོན་གྱི་བྱ་གཞག་ཁག་ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུའི་ལས་འགན་དང་། འགན་འཁྲི་ཡོད།

མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་མང་ནས་ཁྲིམས་ལུགས་ཁག་དང་མ་འགལ་ཕྱིན་གཞུང་གི་འོས་མེད་ཐེ་བྱུས་དང་དབང་སྒྱུར་མེད་པར་བསམ་བློ་གཏོང་བ་དང་། བྱ་བ་རྩོམ་པ། བསམ་ཚུལ་འདོན་པ་བཅས་བྱེད་ཆོག མང་གཙོའི་གཞུང་ཁག་ནས་སྤྱི་མཚུངས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་དམིགས་བསལ་རང་དབང་ཁག་གི་ཁོངས་སུ་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་། གསར་འགོད་རང་དབང་། སྤྱི་

བརྗོད་རང་དབང་། མཉམ་སྡེབ་དང་འདུ་ཚོགས་ཀྱི་རང་དབང་། ཁྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པར་འཛིན་བཟུང་དང་བཙོན་འཇུག་མི་བྱེད་པའི་རང་དབང་། ལས་ཀ་གང་དུ་བྱ་རྒྱུ་དང་མི་ཚེ་སྐྱེལ་སྟངས་ལ་གདམ་ཁ་བྱ་རྒྱུའི་རང་དབང་རྣམས་ཡོད། རང་དབང་ཕལ་མོ་ཆེ་རྩ་ཁྲིམས་ནས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པ་ཡིན།

མང་གཙོ་ཞེས་པ་ནི་ཚད་བཀག་མེད་པའི་རང་སྣང་གང་དྲན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་གཏན་ནས་མིན། གང་ལགས་ཤེ་ན་མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་གདམ་ཁ་དང་། དམིགས་ཡུལ་འདྲ་མིན་ཅན་གྱི་ཡུལ་མི་མང་དག་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་སྐྱེ་བོ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ཧག་ཏུ་དོ་ཡོག་འགྲོ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གང་ཟག་ཅིག་གི་ཐོབ་ཐང་ངམ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྡལ་བཤིག་བཏང་ན་དེ་དག་ཁས་ལེན་བྱ་མི་རུང་བ་ཡིན། མང་གཙོའི་རང་དབང་འདྲ་མིན་རྣམས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་སྐབས་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པའི་ཁེ་ཕན་ཁག་གིས་མི་མང་གཞན་དང་། མང་ཚོགས་ལ་གནོད་སྐྱོན་དང་ཉམས་ཆག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིད་ཚད་སྒོམ་སྒྲིག་བྱེད་པོ་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་ནམ་ཁྲིམས་ཁང་ཁག་ཡིན། དཔེར་ན་སྨྲ་བརྗོད་རང་དབང་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ལ་ཕྲ་མ་དང་། ངན་སེམས་ཁོག་བཅུག་གིས་སྐད་ར་གཏོང་མི་ཆོག་པ་དང་། རང་གི་ལྷོ་གོས་ཀྱི་ལས་རིགས་གང་རུང་གདམ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཀྱང་བྱིས་པར་སྨད་འཚོང་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་བསྐུལ་མི་ཆོག

མང་གཙོ་ནི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་གཅིག་པུའི་སྒྲོམ་མ་ཡིན། དེས་ཚོགས་མི་མི་ཚང་མར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སེམས་ཁུར་བླངས་ཏེ་ལས་དོན་ཐོག་མཉམ་བཞུགས་བྱ་རྒྱུ་དང་། འགན་ཁུར་ཅན་དང་གནས་ཚུལ་གོ་རྟོགས་ལེགས་ཤིང་། སྤྱི་དོན་ཐོག་སེམས་ཁུར་ལྡན་པའི་ཡུ་མི་སྲུས་དག་ཅིག་བྱ་རྒྱུའི་འགན་འཁྲིའི་ལས་འགན་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་མང་གཙོས་མི་མང་ལ་ཐོབ་

ཐང་དང་རང་དབང་སོགས་ཕར་སྤྲོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མི་དེ་ངོ་རེ་ནས་ཀྱང་དེ་ཐོག་ལས་འགན་གྱི་ཞལ་འདེབས་འབུལ་དགོས་པ་ཡིན།

སྐྱེ་ནོར་ཨ་གོང་ས་མཆོག་གིས་གསུངས་དོན། གཞུང་འཛིན་ལམ་ལུགས་མཐའ་ཕྱོལ་བ་ཞིག་རྐྱེན་ཀྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་། མང་གཙོའི་གཞུང་འཛིན་ལམ་སྲོལ་དེ་འགྲོ་བ་མིའི་རང་གཤིས་དང་མཐུན་ནོས་ཤིག་རེད། མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་གི་ལམ་སྲོལ་དེ་སྲ་བརྟན་ཡིན་པར་སོང་དྲང་བདེན་དང་རང་དབང་ལྡན་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་གཏིང་ཐུབ་པ་ཡིན།

ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ཀྱང་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྩིས་མཆོག་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་མོད། བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་གཅིག་པ་ཡིན། ནང་པའི་ཆོས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་ཉིད་ཀྱི་གོ་གནས་དང་། རིགས་རུས། ལུང་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པའི་ཐོག་ནས་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་འདྲ་མཉམ་དུ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གོ་འཕང་དེ་དག་མ་ཐོབ་སྔོན་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ལས་འགན་ཞིག་རང་བཞིན་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། བྱང་སེམས་མ་ཐོབ་སྔོན་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མར་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་འདྲ་མཉམ་གྱི་དྲིན་དྲན་རྗེས་བཀའ་དྲིན་གསོས་པ་ལྟ་བུ།

མང་གཙོའི་རྣམ་གྲངས་ཁག

སྤྱིར་བཏང་མང་གཙོར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་སྟེ་ཐད་ཀའི་མང་གཙོ་དང་། སྐུ་ཚབ་འཐུས་མི་ཅན་གྱི་མང་གཙོ་ཡིན་ཅིང་། མང་གཙོའི་ཡུལ་མི་རྣམས་ནས་གཞུང་འཛིན་དབང་ཆའི་ཐོག་དངོས་སམ་ཡང་ན། བརྒྱུད་ནས་འགན་འཁྲིའི་ཆ་ཤས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན།

ཐད་ཀའི་མང་གཙོའི་ནང་ཡུ་མི་ཚང་མ་ས་ཆ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མང་ཚོགས་ཆེད་ཁྲིམས་རྣམས་བཟོས་པ་ཡིན། ཐད་ཀའི་མང་གཙོའི་ལྟ་བ་ལྟར་ན་ལས་འགན་ཡོད་པའི་ཡུལ་མི་ཆབ་འབངས་ཚང་མས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་ཁག་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུའི་ཐོག་ཐད་ཀར་ཆ་ཤས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། ལས་དོན་འདི་དག་གཞན་ལ་བཀོད་མངགས་མི་ཆོག་ཅིང་། དེ་བཞིན་མི་ཚོགས་དུམ་བུ་གཅིག་གམ་གང་ཟག་ཕྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གིས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཚབ་བྱས་ཏེ་སྐད་ཆ་ཤོད་པ་དང་། བྱ་བ་རྩོམ་རིགས་ཀྱང་མི་ཆོག འདི་ལྟ་བུའི་མང་གཙོ་ནི་ཆེས་སྔ་མོའི་རྒྱལ་ཁབ་གླི་རི་སིའི་གྲོང་ཁྱེར་ཨེ་ཐན་ནང་ལག་ལེན་བསྟར་ཡོད་ཀྱང་མི་འབོར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ལས་རིམ་ཁྲལ་ཟིང་ཆེ་བའི་དེང་སང་གི་འཛམ་གླིང་ནང་སྤྱིར་བཏང་ཅན་ཞིག་མིན། འོན་ཀྱང་ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་ (ནེའུ་དབྱིང་ལན་) ལྟ་བུར་མི་མང་ཚང་མ་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ས་ཆ་འགའ་ཤས་ད་དུང་ཡང་བརྟེན་རྒྱུ་ཡོད།

དེང་སང་མང་གཙོའི་རྣམ་པ་སྤྱིར་བཏང་དུ་ཡོད་པ་ནི་**སྐུ་ཚབ་འཐུས་མི་ཅན**་གྱི་མང་གཙོ་དེ་ཡིན། དེང་རབས་ཀྱི་མང་ཚོགས་དང་། གྲོང་ཁྱེར་མངའ་སྡེ། ཞིང་ཆེན། རྒྱལ་ཁབ་བཅས་ནི་གཞི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན་ཡུལ་མི་ཚང་མ་ས་ཆ་གཅིག་ཏུ་དུས་གཅིག་ཐོག་མཉམ་འཛོམས་བྱ་རྒྱུ་ནི་ལག་ལེན་བསྟར་རེ་བྲལ་བ་ཞིག་རེད། དེའི་ཚབ་ཏུ་ཡུལ་མི་རྣམས་ནས་སོ་སོའི་སྐུ་ཚབ་བྱེད་པོར་

མི་ཚོགས་དུམ་བུ་ཆུང་ངུ་ཞིག་འོས་འདེམས་བྱེད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ནང་སྤྱིར་བཏང་མི་གྲངས་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཡོད། སྐུ་ཚབ་འབྱུས་མི་རྣམས་འཛོམས་པའི་ལྷན་ཚོགས་གང་ཞིག་ལ་དབྱིན་སྐད་ནང་ཐ་སྙད་འདྲ་མིན་འདོགས་སྲོལ་ཡོད། སྐུ་ཚབ་འབྱུས་མི་ཅན་གྱི་མང་གཙོ་ནི་དབང་ཆའི་ཁྱབ་བསྒྱུར་བརྒྱུད་ནས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། སྐུ་ཚབ་འབྱུས་མི་ཅན་གྱི་མང་གཙོར་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད། དེ་ནི་གྲོས་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་མང་གཙོ་དང་། སྲིད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་མང་གཙོ་ཡིན།

གྲོས་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་མང་གཙོ་ནི། འོས་འདེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་པའི་སྤྱི་འབྱུས་ལྷན་ཚོགས་སམ་གྲོས་ཚོགས་ཡོད་པའི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་ཡིན། གྲོས་ཚོགས་གང་ཞིག་གི་ལས་དོན་གཙོ་བོ་རྣམས་ནི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་གཏན་འབེབས། མང་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་གྲོན་ཐོག་བརྩི་རྟོག་དང་། སྟངས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་སྣོ་ནི་ཡུལ་མི་དཀྱུས་མ་དང་གཞུང་གི་བར་མི་ལྟ་བུ་བྱ་རྒྱུའང་ཡིན། གཞུང་གིས་གྲོས་ཚོགས་ལ་འགན་ཁུར་དགོས་པ་དང་། གྲོས་ཚོགས་ནས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་མཚོན་ཐུབ་དགོས་པ་ཡིན།

གྲོས་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་མང་གཙོའི་ནང་ལས་བྱེད་མཐོ་ཤོས་ཚོར་བློན་ཆེན་ཞེས་ཟེར། བློན་ཆེན་རྣམས་བཀའ་ཤག་ཅེས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་སྒྲུབ་པ་རེད། བློན་ཆེན་རྣམས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འབྱུས་མིའང་ཡིན་དགོས་པར་བརྟེན་དེ་རྣམས་ནས་ཁྲིམས་བཟོའི་ལས་དོན་ཡང་བྱེད་པ་རེད། གཞུང་དང་བཀའ་ཤག་གཉིས་ཀས་གྲོས་ཚོགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྟངས་འཛིན་འོག་ལས་དོན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འབྱུས་མི་མང་ཆེ་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ནམ་ཡོད་བར་དབང་འཛིན་པའི་ཁོངས་སུ་སྡོད་ཆོག་གི་ཡོད།

གྲོས་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་འཛིན་སྐྱོང་གི་གཙོ་བདག་དེར་སྲིད་བློན་ཟེར། སྲིད་བློན་ནི་གྲོས་ཚོགས་ནང་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་ཆེ་ཤོས་སམ་ཡང་ན། ཚོགས་པ་མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་དེ་ཡིན། ཚོགས་པ་མཉམ་སྦྲེལ་ཞེས་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཁག་གནས་སྐབས་རིང་མཉམ་མཐུན་བྱས་ཏེ་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཀུབ་སྐེགས་མང་ཤོས་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། སྲིད་བློན་ནི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་མི་བྱེད་ཅིང་། ཀུབ་སྐེགས་མང་ཤོས་ཡོད་པའི་ཚོགས་པས་མིང་འཛུགས་བྱེད་པ་དང་། དེ་རྗེས་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་འཛིན་ནས་ལས་ཁུར་དམ་བཅའ་འབུལ་བཞེས་བྱེད་པ་རེད། གྲོས་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་སྲིད་བློན་ནས་རང་གི་བློན་ཆེན་རྣམས་འདེམས་པ་རེད། དབྱིན་ཇི་དང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ནི་གྲོས་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ཅན་གྱི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཡིན།

སྲིད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་མང་གཙོའི་ནང་འཛིན་སྐྱོང་གཙོ་འཛིན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་ལས་རིམ་ནང་དངོས་སུ་ཤུགས་ཆེར་ཆ་ཤས་ལེན་པ་དང་། དབང་ཚད་ཁྱབ་བསྒྱུར་གྱི་རིམ་པའང་ཧ་ཅང་མཐོ་བ་ཡོད། གྲོས་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ནང་གཞུང་གི་འགན་འཛིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་གང་ཟག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡིན། དཔེར་ན་གཞུང་གི་འགན་འཛིན་པ་སྲིད་བློན་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་གྱི་ལས་འགན་རྣམས་ནི་ཧ་ལམ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་སྒོ་ཙམ་ལ་གཙོག་འཁྲི་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ན་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྒོའི་དུས་ཚོད་འཛིན་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་སྲིད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ནང་སྲིད་འཛིན་ཕལ་མོ་ཆེས་གཞུང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀའི་དབུ་འཛིན་གྱི་ལས་འགན་དང་དབང་ཆ་རྣམས་འཛིན་གྱི་ཡོད། སྲིད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད། འོན་ཀྱང་དབྱིན་ཇིའི་ཁྲིམས་ཁང་གང་འདྲ་ཞིག་ནས་ཀྱང་སྲིད་བློན་དང་། གྲོས་ཚོགས་ལ་བཀྲི་མེད་གཏོང་མི་ཐུབ། ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཁབ་ལྷ་བུའི་ནང་མི་མང་གི་ཐད་ཀར་སྲིད་འཛིན་འདེམས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། འདེམས་ཐོན་བྱུང་བའི་སྲིད་འཛིན་གྱིས་བཀའ་བློན་རྣམས་ཐད་བཀོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

མང་གཙོའི་ཁྲིད་ཆོས་ཁག

རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་དབར་མང་གཙོའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་ཁྲིད་པར་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་མང་གཙོའི་ཐོག་ནས་ལས་དོན་བྱེད་ཐུབ་ཆེད་ཁྲིད་ཆོས་གཙོ་བོ་ཁ་ཤས་ངེས་པར་ཚང་དགོས་པ་རེད།

དང་པོ། རང་དབང་ཅན་གྱི་འོས་བསྡུ།

འོས་བསྡུ་ཁག་ནས་མི་མང་གིས་འཐུས་མི་འདེམས་པ་བརྒྱུད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཁག་གི་ཐོག་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་གདོན་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བསྐྲུན་ཡོད། འོས་བསྡུ་ཁག་དུས་ནས་དུས་སུ་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་ལ་འོས་ཤོག་མ་འཐོབ་ན་གོ་གནས་ནས་གནས་དབྱུང་འགྲོ་སྲིད་པར་བརྟེན་འོས་འདེམས་བྱུང་བའི་འགོ་འཛིན་གང་ཞིག་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་དོ་སྣང་ངེས་པར་སྤྲོད་དགོས་པར་རོགས་ཕན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་གཏན་སྡོད་བྱེད་མཁན་ནམ་ཡུལ་མི་སུ་ཡིན་ཞིག་ལ་འདམས་བྱ་འདེམས་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་དགོས་པ་དང་། འོས་འཕེན་པ་རྣམས་ནས་བཙན་གནོན་དང་སློག་ཧན་བརྒྱུད་མེད་པར་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་གསང་བའི་འོས་ཤོག་འཕེན་ཐུབ་དགོས། འོས་བསྡུའི་གྲུབ་འབྲས་ཁག་དྲང་བདེན་གྱི་ཐོག་ནས་གྲངས་བསྡུར་དང་ཞིབ་བྲོ་འགོད་ཉར་བྱེད་དགོས།

གཉིས་པ། འདྲ་མཉམ།

མང་གཙོའི་ནང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས། ཕོ་མོ་ལོ་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར་ཚང་མར་གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་དགོས་པ་ཡིན། མི་མང་དབར་གྱི་ཁྲིད་པར་རྣམས་ལ་ངོས་འཛིན་དང་གུས་བཀུར་བྱེད་དགོས།

གསུམ་པ། མང་མོས་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་དང་། གྲངས་ཉུང་གི་ཐོབ་ཐང་།

མང་གཙོ་ནང་ཐག་གཅོད་གང་ཞིག་ལག་ལེན་གཏན་འཁེབས་མ་བྱེད་གོང་ཕལ་ཆེ་བར་མི་མང་གི་འདུས་མི་མང་ཆེ་བའི་མོས་མཐུན་ངེས་པར་ཡོད་དགོས། མང་མོས་འོས་ཤོག་གི་རྩ་དོན་འདི་འགོ་འཛིན་ཁག་འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་ནས་སྲིད་བྱུས་གཏན་འཁེབས་བྱ་རྒྱུའི་བར་ཚང་མར་ཁྱབ་ཆོག འོན་ཀྱང་གཞི་རྩའམ་རྩ་ཁྲིམས་ལ་སྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་གྲོས་འཆར་ཞིག་བྱུང་ཚེ་མང་གཙོ་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་མང་མོས་ཕལ་པ་ལས་མང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། མང་མོས་ཕལ་པ་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱ་ཆ་ལྔ་བཅུ་ལས་མང་བ་ཙམ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་ཤས་ནང་རྩ་ཁྲིམས་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་པར་ཁྲིམས་བཟོ་བ་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ནས་རྒྱབ་གཉེར་འོས་ཤོག་ཐོབ་དགོས། མང་མོས་དབང་སྒྱུར་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་ཆབ་ཡུལ་མི་མི་གྲངས་མང་ཆེ་བའི་འདོད་ཚུལ་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་པ་དེས་གྲངས་ཉུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དང་། དགོས་འདུན་ཁག་ལ་དོ་སྣང་མེད་པར་དོར་རྒྱུ་དེ་མིན། མང་གཙོས་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་ཚང་མའི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་རྣམས་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་བཀར་གྱིས་སྨྲ་བརྗོད་རང་དབང་དང་། ཚག་འགོད། འདུ་ཚོགས། ཆོས་དད་ལྟ་བུ་ཐོབ་ཐང་ཁ་ཤས་ཐོག་གཞུང་ངམ་གཞན་དག་ནས་ཐེ་བྱུས་མི་བྱེད་པར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པ་རེད། དེ་བཞིན་མང་ཆེ་བ་ཆོས་གྲངས་ཉུང་ཚོར་ཡང་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས།

བཞི་པ། འགན་དབང་ཆ་བགོས།

དབང་ཆ་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་རྩ་དོན་དེས་གཞུང་གི་ཡན་ལག་རྐྱང་པ་གང་ཞིག་ཤིན་ཏུ་དབང་ཆ་ཆེ་དྲགས་པར་མི་འགྱུར་བར་འགོག་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞུང་འཛིན་ཡན་ལག་ཐ་དད་དབར་དབང་ཆའི་གནས་རྣམས་བགོ་ཤ་བརྒྱབ་པ་དེས་སྲིད་དོན་དབང་ཆས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་བཙེ་མེད་གཏོང་སྲིད་པའི་གོ་སྐབས་ཉུང་དུ་གཏོང་གི་ཡོད། དབང་ཆ་བེད་སྤྱོད་ལོག་པར་གཏོང་སྲིད་པ་ནི་དཔེར་

ན། སྒྲིག་འཛུགས་གང་ཞིག་ནང་རང་གིས་བཟོས་པའི་སྒྲིག་གཞིར་འགལ་འཛོལ་བྱུང་ཡོད་མིན་གྱི་ཐག་གཅོད་ཀྱང་དེ་ག་རང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། དབང་ཆ་གཅིག་འདུས་རིང་ལུགས་སམ། ཚོགས་པ་གཅིག་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཤུགས་ཆེ་བའི་སོག་ཁ་དེས་གཞུང་འཛིན་ཡན་ལག་ཚང་མར་སྟངས་འཛིན་བྱེད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་རེད། འཆར་ཅན་དབང་ཆའི་བགོ་ཤ་ནི། སྒྲིག་གཞི་བཟོ་རྒྱུའི་དབང་འཛིན་པ་ (ཁྲིམས་བཟོ) དང་། སྒྲིག་གཞི་དང་། སྲིད་ཇུས་ཁག་ལག་ལེན་འགེལ་རྒྱུའི་དབང་འཛིན་པ་ (འཛིན་སྐྱོང་) ཁྲིམས་ཁང་ནང་དབང་ཆ་དེ་རྣམས་ལ་གཏུག་བསྙེར་བྱ་རྒྱུའི་དབང་འཛིན་པ་ (ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན) བཅས་དབར་རེད། དེང་རབས་ཀྱི་མང་གཙོ་ཕལ་མོ་ཆེར་དབང་ཆའི་དབྱེ་འབྱེད་སོ་སོར་ཐ་དད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་མེད། དཔེར་ན། འཛིན་སྐྱོང་པར་ཁྲིམས་གང་ཞིག་གཏན་འབེབས་བྱེད་འོས་མིན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་བཟོའི་དབང་ཚད་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ཕ་རན་སི་ལྟ་བུར་ཁྲིམས་བཟོའི་དབང་ཚད་གང་ཙམ་ཞིག་འཛིན་སྐྱོང་ལ་རང་དབང་ཡོགས་སུ་ཡོད།

༣་པ། འགན་ཁུར་དང་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ།

མང་གཙོའི་ནང་གཞུང་གི་འགན་འཛིན་པ་རྣམས་ཁྲིམས་ཀྱི་མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། མི་མང་ལ་འགན་ཁུར་དགོས་པ་ཡིན། དབང་ཚད་ཁྱབ་སྒྱུར་བྱེད་པོ་གཞུང་གི་ལས་འཛིན་པ་རྣམས་དང་ཡང་ན་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་སྐུ་ཚབ་འབྱུས་མི་དེ་གཞིར་བཞག་བྱས་པའི་ལས་བྱེད་བཅས་སུ་རུང་ནས་རང་གི་བྱ་བ་དང་། སྲིད་བྱུས་རྣམས་སུའི་དོན་དུ་བྱེད་པའི་མི་མང་ལ་གསལ་བཤད་ར་སྤྲོད་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ငེས་པར་དུ་དགོས། གལ་ཏེ་དེ་ཚོས་བྱ་བ་གང་ཞིག་མི་འོས་པའི་ལམ་ནས་བརྩམས་ཡོད་ཚེ་འོས་སོག་གིས་དབང་ཆ་འཕྲིན་ནས་གནས་དབྱུང་གཏོང་བའམ་ཁྲིམས་གཏུགས་བྱས་པ་ཡོང་སྲིད། འཛིན་སྐྱོང་གིས་ཁྲིམས་བཟོ་ལྟན་ཚོགས་ལ་འགན་འཁུར་དགོས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ (དཔེར་ན་དབྱིན་ཇི་དང་ཨོ་སི་ཊྲེ་ལི་ཡ་ལྟ་བུའི་) ནང་ལས་ཡུན་དུས་ཚོད་གཏན་འབེབས་

རིང་ལོས་འདེམས་བྱས་པ་ (དཔེར་ན་ཨ་རི་ལྷ་བུ) མ་ཡིན་པར་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་གྲོས་ཆོད་གཏན་འབེབས་བྱེད་ཆོག་པ་དང་། དེས་གནས་ཚུལ་ཕལ་མོ་ཆེར་གཞུང་རྩ་དགོས་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ལོས་འདེམས་བྱས་པའི་ལས་བྱེད་ཚོས་ཐག་གཅོད་ཇི་བྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་མི་མང་ལ་གོ་རྟོགས་ལེགས་པོ་ཡོང་ཆེད་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ལས་རིམ་དེ་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན། འདིས་མི་མང་རྣམས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཁག་ལ་བསྐྱོད་ཆོག་པ་དང་། གཞུང་ནས་རང་གིས་ཐག་གཅོད་ཇི་བྱས་སྐོར་ཟིན་ཐོ་འགོད་ཉར་དང་དེ་དག་འགྲེམས་སྤེལ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱེད་པ་རེད།

དྲུག་པ། སྲིད་དོན་གྱི་ཚོགས་པ་ཁག

ལོས་བསྡུའི་ལས་རིམ་རྣམས་དོན་སྙིང་ལྡན་པ་ཡོང་ཆེད་ལོས་འཕེན་པ་ཚོར་ཁ་ཕན་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འཆར་འདྲ་མིན་མཚོན་པའི་སྲིད་དོན་འཐབ་རྩོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཁོངས་ནས་གདམ་ཁ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས། མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོར་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་གྲངས་མང་ཅན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ཡོད། དེ་འདྲའི་ནང་ཡོང་སྲིད་པ་ཞིག་ནི། གྲོས་ཚོགས་ནང་ཚོགས་པ་ཁེར་རྐྱང་སུ་ཞིག་ལའང་དགོས་ངེས་ཀྱི་མང་མོས་མ་འཐོབ་པ་དང་། ཚོགས་པ་གཉིས་སམ་དེ་ལས་མང་བ་མཉམ་འདུས་ཀྱི་གཞུང་འཛིན་དགོས་པ་ཡོད་ (དཔེར་ན་ཨི་ཀྲ་ལི་ལྷ་བུ) དབང་ཆའི་ནང་མེད་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པའི་ལས་འགན་བྱེད་ཅིང་དེ་ཚོས་འཆར་ཅན་གཞུང་འཛིན་ཚོགས་པའམ་མཉམ་འདུས་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་ལས་དོན་ཁག་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་རེད།

བདུན་པ།   རྩ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་གཞུང་།

མང་གཙོའི་གཞུང་ནི་ཁྲིམས་ལ་གཞི་བཞག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཕལ་མོ་ཆེར་ཡིག་ཐོག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཤིག་ཡོད་ཅིང་། དམ་པོའི་ཐོག་གཞུང་གི་དབང་ཆ་དང་ལས་འགན་རྣམས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་སྐྱོང་བ་རེད། དེས་གཞུང་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཁག་དང་། ཁྲིམས་རྣམས་བཟོ་སྟངས་དང་། ལག་ལེན་བསྟར་སྟངས། རྩ་ཁྲིམས་རང་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་ཚོག་མིན་བཅས་ཀྱང་གསལ་བསྒྲགས་བྱེད་པ་རེད། རྩ་ཁྲིམས་མང་ཆེ་བར་ཐོབ་ཐང་གི་ཁྲིམས་ཡིག་ཞིབ་ཕྲ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེས་མི་མང་གི་གཞི་རྩའི་རང་དབང་ཁག་མཐའ་བཅད་བྱེད་པ་རེད། མང་གཙོ་ཅུང་ཤས་ཤིག་ནང་དཔེར་ན་དབྱིན་ཇི་ལྟ་བུར་ཡིག་ཐོག་མེད་པའི་ལམ་ལུགས་ཁ་ཤས་དུས་ཚོད་རིང་པོ་དང་། ལག་ལེན་བསྒྱུར་ལྡབ་མང་རྗེན་གྱིས་གཞུང་གི་ལས་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་ཆགས་བསྡད་པའང་ཡོད།

བརྒྱད་པ།   རང་དབང་ལྡན་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན།

ཁྲིམས་ལུགས་འཛིན་གྱི་ལས་འགན་ནི་སྲིད་གཞི་ཁག་གི་དྲང་བདེན་དང་། སྲིད་གཞིའི་འོག་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པའི་ཐོབ་ཐང་བཅས་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ཁྲིམས་དཔོན་རྣམས་གྲུབ་མཐའི་ཐོག་རང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གུས་བརྩི་ལྡན་པའི་གོ་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་འདེམས་སྒྲུག་བྱེད་པ་ཡིན་མོད་ལག་ལེན་ཐོག་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་བསྐོ་བཞག་ཁག་ལ་ཡང་སྲིད་དོན་རྒྱུ་ཚན་གྱིས་ནུས་པ་འདྲེན་གྱི་ཡོད།

དགུ་པ།   སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སྡེ་ཁག

མང་གཙོའི་ནང་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་དང་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་ནས་ཆ་ཤས་ཕལ་མོ་ཆེར་གཞུང་གི་སྟངས་འཛིན་མེད་པར་སྤྱི་ཚོགས་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་བྱ་སྒོ་མང་དག་ཅིག་སྤེལ་བ་རེད། དཔེར་ན་བརྒྱུད་ལམ་དང་ཚོང་ལས་མང་ཆེ་བ་སྒེར་ལ་དབང་བ་དང་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པ་དང་། ངལ་རྩོལ་

མཐུན་ཚོགས་རྣམས་ངལ་རྩོལ་མི་མང་ནས་མི་མང་གི་ཁེ་ཕན་ཆེད་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་གཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་ཡོད་བཞིན་སྔར་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་འཛུགས་པ། ཆོས་དད་ཀྱི་བྱ་གཞག་ནི་སྒེར་བདང་གཞུང་གི་ཐེ་ཇུས་མེད་པར་རང་དབང་ཡོད་པ་རེད། མི་ཚོགས་དང་མཐུན་ཚོགས་འདྲ་མིན་གྱི་སྐུ་ཚབ་ཚོས་བསམ་ཚུལ་དང་། གནད་དོན་སྲིད་ཇུས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནུས་པ་འདྲེན་ཐུབ། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ནང་གཞུང་ནས་མི་མང་ལ་ལས་ཀ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། ལས་དོན་གང་གི་ནང་ཞུགས་ཚོག་མིན་ཐད་ཀར་གཏོང་བ་དང་། དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་གཞུང་ནས་བདག་དབང་གཅིག་འཛིན་གྱིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པ་རེད།

མང་གཙོའི་གཞུང་ནང་འགན་འཁྲིའི་ཆ་ཤས་ལེན་སྟངས།

མི་མང་ཕལ་ཆེ་བས་གཞུང་གི་ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཡག་ཤོས་དེ་རང་དབང་དང་ཀུ་ཡངས་ལྡན་པའི་མང་གཙོའི་གཞུང་ནང་ཡོད་པ་རེད། མང་གཙོའི་གཞུང་ནི་མི་མང་གིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་ཅིང་། མི་མང་གི་ཡིན་པ། མི་མང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཡོད། དབང་ཚད་འདི་པེད་སྤྱོད་གཏོང་ཆེད་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ནང་འགན་འཁྲིའི་ཆ་ཤས་བླང་བ་དེ་ནི་མི་མང་གི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་ཡིན།

འཛུལ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས།

- རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔོན་རིགས་དང་གནད་དོན་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་གློག་པ་དང་ཁྲིས་པ།
- སྤྱི་ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཆབ་སྲིད་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་བགྲོ་གླེང་བྱ་རྒྱུ།
- སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་དམིགས་བསལ་ཚ་དོན་གཅིག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་གཞུང་གི་ལས་དོན་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པ།
- སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་བྱེད་པའམ་དེའི་ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་པའམ་རྨང་གཞི་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་བྱེད་པ།
- ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ།
- དཔྱ་ཁྲལ་འབུལ་བ།
- འོས་ཤོག་འཕེན་པ།
- སྤྱི་འཐུས་ལངས་པ་དང་། འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཚེ་ལས་འཁུར་ཞུས་པ།
- བཙའ་ཁྲིམས་གཞིར་བཟུང་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་རྣམས་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་བྱས་ཏེ་གྲོད་གཞི་རྣམས་ཁྲིམས་ཁང་ལ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་པ།

མང་གཙོ་ཡང་དག་བསྐྲུན་རྒྱུར།

ཡུལ་མིས་འགན་འཁྲིའི་ཆ་ཤས་བླངས་པ། ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་གཞུང་བསྐྲུན་ཆེད་རྒྱལ་འབངས་ཡོངས་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་སའི་ནང་འགན་འཁྲིའི་ཆ་ཤས་ལེན་དགོས་ཤིང་། གནད་དོན་གལ་ཆེ་རིགས་རྣམས་གསལ་སྟོན་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་འཛིན་པོ་ཞིག་དང་ཡག་པོ་ཞིག་ལ་འོས་ཤོག་འཕེན་ན་འཐུས་མིའི་གཞུང་ཚགས་ཚུད་ཡོང་ཐུབ་པ་དང་། མི་མང་གིས་ལས་ཁུངས་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་པ་དང་། ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་མཁན་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མིས་བྱེད་པ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་ཞབས་འདེབས་ཞུ་བ་ནི་སྐྱེ་བོ་སྒེར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡིན་པར་བརྩི་འཛོག་བྱས་ཡོད།

༡༽ ཤེས་ཡོན། ཆབ་སྲིད་ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་གཞུང་འཛིན་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད་མོད། མང་གཙོས་མི་མང་ལ་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་རྒྱུ་དེ་གལ་གནད་ཆེན་པོར་བརྩི་གི་ཡོད། མང་གཙོའི་གཞུང་ནང་དོན་ལྡན་གྱི་འཛུལ་ཞུགས་ཡོང་ཆེད་གལ་ཆེའི་གནད་དོན་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ཚགས་ཤོག་སོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་རྒྱ་གང་ཆེའི་ཐོག་ནས་ཤེས་ཡོན་མཐོ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་དང་། རང་དབང་ལྡན་པ་དང་ལས་འགན་ཡོད་པའི་བརྒྱུད་ལམ་ཅིག་ཞིག་གི་དགོས་མཁོ་ངེས་པར་དུ་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྩ་དོན་དེས་རྒྱལ་འབངས་ཀྱི་མི་ཚེ་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཡོང་བར་སེམས་ཚབས་བྱེད་དགོས།

༢༽ དྭང་བླངས་ཀྱི་འཛུལ་ཞུགས།

སྲིད་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བས་སྐབས་རེ་དྲག་པོའི་ལམ་ལ་བརྟེན་སྲིད་ཀྱང་། མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་གིས་གོ་བསྡུར་དང་། གྲོས་མོལ། ཆིངས་ཡིག་ཐ་མ་ཡུལ་མི་དང་མཐུན་འབྲེལ་ཐོག་ནས་དཀའ་

རྣོག་སེལ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གོང་གི་ཐབས་ལམ་དེ་སྐྱི་ཚོགས་ནང་གི་སྐྱེ་བོ་སོ་སོའི་འདོད་མོས་དང་བསམ་རྩུལ་ལག་བསྟར་བཅས་ཀྱི་བརྒྱུད་ནས་མང་གཙོའི་རྩ་དོན་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་གཞི་བཞག་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཆགས།

༡༽ དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས།

མང་གཙོའི་གཞུང་བརྟན་པོ་ཡོང་མིན་དེ་དཔལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད། དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཤེས་ཡོན་གནས་ཚད་མཐོ་བ་དང་། ཆ་སྙོམས་ཀྱི་ཡོང་འབབ། དབུལ་ཕྱུག་གི་བར་ཁྱད་ཆུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཡར་ཐོན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དེ་ལྟར་ཚང་མེད། དཔལ་འབྱོར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྐབས་མི་མང་རྣམས་འུ་ཐུག་པ དང་ཞི་ཕོན་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་ཁག་དང་། སྲོག་ཁག ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོགས་ཁག་དང་དཔོན་རིགས་ཁག་དབར་དོགས་གཞི་སྐྱེས་སྲིད་པ་ཡིན།

གལ་ཆེའི་མང་གཙོའི་ཚིག་འབྲེལ།

འགན་འཁྲི ནི་མི་མང་གི་འགན་འཁུར་དང་། མི་མང་ལ་གསལ་བཤད་ར་སྤྲོད་བྱེད་པ་དགོས། གཞུང་གི་དབང་འཛིན་མི་སྣ་འམ་ཡང་ན་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འཐུས་མི། བསྐོ་བཞག་བྱས་པའི་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་རྣམས་མི་མང་གི་འགན་འཁུར་དགོས་པ་ཡིན།

བསྒྱུར་བཅོས ནི་ཡིག་ཆ་དང་ཁྲིམས་ལུགས་སམ་རྩ་ཁྲིམས་ལ་འགྱུར་བ་བཏང་བར་ཟེར།

དབང་ཚད། གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་དང་། ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་འོས་འགན་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས།

ཐོབ་ཐང་གི་ཡིག་ཆ། མི་མང་གི་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་སྤྲོད་པ་དང་། གཞུང་གིས་ཐོབ་ཐང་དེ་ཚོ་བརྩི་བཤིག་གཏོང་མི་ཆོག་པའི་ཡིག་ཆ་བཅས་ཡིན།

བཀའ་ཤག གཞུང་གི་བཀའ་བློན་རྣམ་པས་བཀའ་ཤག་མཚོན་ཞིང་། བཀའ་བློན་རེ་ནས་གཞུང་གི་ལྷན་ཁང་སོ་སོར་སྐྱངས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱི་མང་གི་རང་དབང་། མང་གཙོ་དང་རང་དབང་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་བསྐྲུན་ཆེད་སྨྲ་བརྗོད་ཀྱི་རང་དབང་དང་། ཆོས་དད་རང་དབང་། འགྲོ་བསྐྱོད་ཀྱི་རང་དབང་། འདུ་འཛོམས་ཀྱི་རང་དབང་། ལུགས་མཐུན་གྱི་ཁྲིམས་གཞིར། མིའི་རང་དབང་བཅས་ངེས་པར་ཡོད་དགོས།

སྤྱི་མང་གི་ཐོབ་ཐང་། མི་ཚང་མར་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པའི་ཐོག་ནས་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། ཐོབ་ཐང་རྣམས་ནི། ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འདྲ་མཉམ་དང་། ལུགས་མཐུན་གྱི་ཁྲིམས་གཞིར་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་། མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་བྱ་སྤྱོད་དང་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པའི་ཐོབ་ཐང་དགོས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཁོངས་སུ་སྨྲ་བརྗོད་ཀྱི་རང་དབང་དང་། འདུ་འཛོམས་དང་དད་མོས་ཀྱི་རང་དབང་བཅས་ཚུད་ཡོད།

དབང་ཚད་བགོ་ཤ་རྒྱབ་པ། གཞུང་གི་ཡན་ལག་ལྷན་ཁང་ཁག་གི་དབར་དབང་ཆ་ཆ་སྙོམས་ཡོད་པ་དང་། བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འཐུས་དང་ཁྲིམས་ཁང་སོ་སོར་གཞུང་གི་དབང་ཆ་བགོས་ཏེ་ཕན་ཚུན་འབྱེད་དགོས།

དབང་ཆ་བསྡུས་པ། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་དབུས་གཞུང་ནས་དབང་ཆ་ཆ་ཚང་བཟུང་ནས་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་ཁུངས་ལ་དབང་ཆ་མ་སྤྲད་པ་ལ་གོ་དགོས།

རྩ་ཁྲིམས། ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་རྩ་བའི་ཡིག་ཆ་དང་། ལུགས་སྲོལ། ཁྲིམས་ཡིག་གི་ཡིག་ཆ་ལ་གོ་ཞིང་། མི་མང་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་དང་། མི་སེར་སྒེར་གྱི་དབར་ཐོབ་ཐང་སོགས། དབང་ཚད་དང་བྱེད་སྒོའི་རིམ་པ་བར་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན།

ཚོགས་པ་མཉམ་སྡེབ་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་། ཚོགས་པ་ཁག་གནས་སྐབས་རིང་མཉམ་མཐུད་བྱས་ཏེ་གྲོས་ཚོགས་ནང་རྒྱབ་སྐྱོར་མང་ཤོས་ཡོད་པ་ལ་ཟེར།

དབང་ཆ་དབྱེ་བ། དབུས་གཞུང་གིས་དབང་ཆ་དང་ལས་འགན་ས་ཁུལ་དང་ས་གནས་ལས་ཁུངས་སུ་རྩིས་སྤྲོད་བྱེད་པ་ལ་ཟེར།

བཀའ་ཁྲབ། རྩ་ཁྲིམས་སམ་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཁང་ནས་ཐད་ཀར་དབང་ཚད་སྤྲོད་པའི་གཞུང་གི་བློན་ཆེན་ཞིག་གམ་ཡང་ན་ལྷན་ཁང་ཞིག་གིས་གཞུང་འབྲེལ་བཀའ་ཡིག་གམ་ཡང་ན་ཁྲིམས་ཡིག་ལ་ཟེར།

སྒྲི་བའི་འཐུས་མི། ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ནང་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འཐུས་མི་ཞིག་ལ་སྒྲི་འཐུས་ཟེར། སྒྲི་འཐུས་གཅིག་ལ་མི་མང་འོས་ཤོག་འཕེན་མཁན་གྱི་བསམ་ཚུལ་མཚོན་པའི་འོན་འགན་ཡོད།

འོས་བསྡུ། འོས་གཞི་ནང་ཡོད་པའི་འཐུས་མི་འདེམས་འཇོན་བྱས་པའི་ཐབས་ལམ།

འཛིན་སྐྱོང་། མང་གཙོའི་གཞུང་གི་སྟེ་ཚན་ཞིག་སྟེ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ཐག་གཅོད་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན། ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་ནི་གཞུང་གི་ཡན་ལག་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ནང་ཁྲིམས་ཁང་ང་ཁྲིམས་དཔོན་བཅས་ཡོད། ཡན་ལག་དེ་ར་ཁྲིམས་ཀྱི་འགྲེལ་བརྗོད་དང་ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་རྒྱུའི་དབང་ཚད་ཡོད།

ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས། ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་གཏན་འབེབས་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད།

འཐུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན། འཐུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་མཐོ་ཤོས་ཤིག་རེད། འཐུས་མི་རྣམས་མི་མང་གི་འོས་འདེམས་བྱེད་པ་དང་སྐབས་འགར་འཐུས་མི་རེ་གཉིས་བསྐོ་གཞག་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད།

སྲིད་དོན་ཚོགས་པ། བློ་མཐུན་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་མཉམ་རུབ་བྱེད་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན། ཚོགས་པ་དེས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཛིན་ཆེད་འཐབ་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་མང་གཙོའི་ངོ་སྤྲོད།

མང་གཙོ་དབུ་བཙུགས་ཚུལ།

༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་བཙན་བཟུང་མ་བྱས་གོང་གཞུང་གི་ཐག་གཅོད་ཕལ་ཆེ་བ་ཚོགས་འདུ་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཚོགས་འདུ་ནི་སྐྱ་སེར་གཉིས་ཀ་འདུས་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཤིག་ཡིན། ཚོགས་མི་རྣམས་འོས་བསྡུ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པར་བརྟེན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ནས་ཡོངས་སུ་ཐར་མེད། གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་མིན་པར་བསྒྱུར་བཅོས་བཏང་དགོས་སྐབས། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་མཛད་འཕྲུར་གནང་བ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དེ་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་གནང་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་གནོན་དབང་གིས་དགོངས་མཐུན་ཕྱུག་བསྒར་མ་ཐུབ་སྟེ་ ༥༩ ལོར་༸གོང་ས་མཆོག་དང་བོད་མི་ཁྲི་བརྒྱད་ཕྲག་རྒྱ་གར་དུ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཡོད།

རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་འཕྲལ་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཐོག་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དགོངས་བཞེས་ལྟར། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་ཆེད་ ༡༩༦༠ ཟླ་ ༡ པོའི་ནང་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་སྐུ་ཚབ་སྐོང་ཚོགས་གནང་སྟེ་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་གདན་འབེབས་གནང་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་ཚོགས་དེར་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆོལ་ཁ་རེ་ནས་འཐུས་མི་གཅིག་དང་། ཆོས་ལུགས་རྙིང་མ་དང་། ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད། དགེ་ལུགས་ལ་རེ་ནས་འཐུས་མི་ཁག་ཅིག་འོས་འདེམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

༦༠ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢ ཉིན་འཐུས་མི་འོས་འདེམས་བྱུང་སྟེ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་མ་དབུ་བཙུགས་པ་ཡིན། ཉིན་མོ་འདི་བོད་ཀྱི་དམངས་གཙོ་དུས་ཆེན་ཞེས་ལོ་བསྟར་སྲུང་བརྩི་ཞུ་བ་རེད།

བཙན་བྱོལ་གཞུང་ལ་ལས་ཁུངས་དང་མཐུན་རྐྱེན་ཞན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འཐུས་མི་རྣམས་མང་གཙོའི་ལུགས་མཐུན་ཙམ་མ་གཏོགས་དམིགས་བསལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་གནས་མེད། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་ཆེད་ ༡༩༧༣ ལོར་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཁྱབ་བསྒྲགས་གནང་བ་རེད། རྩ་ཁྲིམས་དེའི་ནང་སྤྱི་འཐུས་ཚོས་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ལྷན་ཁང་ལ་སྟངས་འཛིན་བྱེད་པའི་དབང་ཚད་ཡོད་ཀྱང་བཀའ་བློན་རྣམས་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐད་བསྐོས་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། ༡༩༧༠ ནས་ ༡༩༨༨ ལོའི་བར་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གྲངས་འབོར་དེ་ ༡༣ ནས་ ༡༥ བར་ཡོད།

མང་གཙོ་བཅོས་སྒྱུར།

སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རིང་ནས་ཐུགས་ལ་བཅངས་པའི་བཞེད་དགོངས་ལྟར་བོད་མིའི་མདུན་འདུན་དང་ཡོངས་སུ་འཚམས་པར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དེ་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཤིག་བསྒྱུན་ཆེད། རྩ་ཁྲིམས་སྒྱུར་བཅོས་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པ་རེད། བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་ནང་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ལས་འགན་རྣམས་གསལ་ཡོད་ཅིང་། ཐོབ་ཐང་དེའི་ཁོངས་སུ་ཁྲིམས་ཀྱི་མདུན་སར་འདྲ་མཉམ་དང་། ཆོས་དད་རང་དབང་། སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་འོས་གཞི་དང་ཐོབ་ཐང་ཁག་ཡོད། གཞུང་གི་རྩ་བའི་བྱེད་སྒོ་ལམ་སྟོན་ནང་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་དང་། ཤེས་ཡོན། རིག་གཞུང་། འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་ལ་བརྩི་འཇོག་བྱེད་དགོས་པ་གསལ་ཡོད།

༩༠ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༡ དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་གནང་ཐོག་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གྲངས་འབོར་མང་དུ་བཏང་བ་དང་དེའི་ནང་བུད་མེད་ཀྱི་འཐུས་མི་ཡང་ངེས་པར་དུ་དགོས་པའི་སྐོར་བཀའ་སློབ་གནང་བ་དང་། ད་ཕན་ལམ་སྲོལ་ལྟར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་

མགོན་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་འདིའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་དང་བཀའ་བློན་རྣམས་ཀྱི་ལས་མཇུག་བསྒྲིལ་ཏེ་སྐད་ཕྱིན་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་མི་མང་ནས་མང་མོས་འོས་བསྡུ་བྱུང་བ་དེ་རང་ལ་གཏན་འཁེལ་རྒྱུ་ལས་ གོང་ས་མཆོག་གི་ཕྱག་རྟགས་སྩལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་། བཀའ་བློན་རྣམ་པ་ཡང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་འོས་འདེམས་གནང་རྒྱུ་བཅས་ཡིན་པ་རེད།

༩༡ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་བོད་མི་མང་གི་སྤྱི་འཐུས་དེ་དེང་དུས་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་མཐུན་ཞིང་། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་འཐུས་མི་འདེམས་ཐོན་ཡོང་ཆེད་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གྲངས་འབོར་དེ་ ༤༦ ལ་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་བ་རེད། ༩༡ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དེ་རང་དབང་ཅན་གྱི་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་དཔེ་བཞག་སྟེ་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་ཅིང་། བཅའ་ཁྲིམས་ནང་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་རྩ་དོན་རྣམས་གལ་ཆེར་འཛིན་ཏེ་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་འགན་ལེན་བྱས་ཐོག་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་ལས་འགན། གཞུང་གི་ལས་ཕྱོགས་སྐོར་གསལ་ཡོད།

ཐོབ་ཐང་གི་བཅའ་ཁྲིམས།

གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་དེའི་རྩ་འཛིན་བྱེད་ས་ནི་རྩ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ཡིན། མང་གཙོའི་གཞུང་ནང་རྩ་ཁྲིམས་དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ནང་མི་མང་གི་ཐོབ་ཐང་དང་ལས་འགན་རྣམས་གསལ་ཡོད།

བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་འདི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་ཡིན། ཐོབ་ཐང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་དེ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་འཛིན་སྟངས་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་མ་ཟད། མ་

འོངས་བོད་ཀྱི་མིག་དཔེ་བཞག་ས་ལྟ་བུ་ཡིན། བཅའ་ཁྲིམས་ནང་བོད་མིའི་གཞི་རྩའི་རྩ་དོན་དང་། ཐོབ་ཐང་། ལས་འགན། གཞུང་གི་རྩ་དོན། ཁྲིམས་བཟོ། འཛིན་སྐྱོང་། ཁྲིམས་ལུགས་བཅས་ཀྱི་འགན་དབང་། བོད་པའི་གཞིས་ཁག་དང་ལྷན་ཁང་ཁག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ལ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་སྐོར་གསལ་ཡོད།

བཅའ་ཁྲིམས་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་གཞུང་གི་རྩ་དོན་རྣམས་ནི།

- √ ཆོས་ལུགས་ལ་བརྩི་བཀུར།
- √ སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་དང་ཡུལ་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་བཟོ་རྒྱུ།
- √ ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་ལ་གཞི་བཅོལ་དགོས།
- √ བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་དང་དངོས་པོའི་ཁེ་ཕན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ལས་འགན་བསྒྲུབ་རྒྱུ།
- √ གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་འ་འབད་བརྩོན།
- √ བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཚང་མ་ཁྲིམས་ཀྱི་མདུན་སར་འདྲ་མཉམ་ཡིན། ཕོ་མོ་དང་། རིགས་རུས། སྐད་ཡིག ཆོས་ལུགས། སེར་སྐྱ། དབུལ་ཕྱུག སྐྱེས་ཡུལ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས། གོ་གནས། གནས་སྟངས་གཞན་དག་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར་ཞིའུ་འདིར་འཁོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཁག་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཡིན།

མང་གཙོའི་གཞུང་གི་ཡན་ལག་གསུམ།

ཁྲིམས་བཟོ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་འདི་ནི་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་ཚད་མཐོའི་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་འདི་ ༡༩༦༠ ལོར་དབུ་བརྙེས་པ་རེད། དེང་སང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནང་འཐུས་མི་མི་གྲངས་ ༤༦ གིས་གཞི་རྩའི་མང་གཙོའི་ཐོབ་འདྲ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་ནས་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་ཚོ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནས་འཐུས་མི་བཅུ་རེ་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་ནས་འཐུས་མི་གཉིས་རེ། བྱང་ཨ་རི་ཁུལ་གནས་སྡོད་བོད་མིའི་འཐུས་མི་གཅིག ཡོ་རོབ་གནས་སྡོད་བོད་མི་ནས་འཐུས་མི་གཉིས། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་ཐད་བསྐོས་བོད་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་འཐུས་མི་གསུམ་བཅས་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་ནི་ལོ་ལྔ་རེ་ཡིན།

སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་རང་ཁོངས་ནས་ཚོགས་གཙོ་གཅིག་དང་། ཚོགས་གཞོན་གཅིག་གསང་བའི་འོས་ཤོག་ཐོག་ནས་འོས་བསྡུ་བྱས་ཤིང་། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་སྲིད་དོན་ཚོགས་པར་དམིགས་བསལ་ཆ་ཤས་གསལ་སྟོན་བྱས་མེད་སྐབས་འོས་བསྡུ་ལྷན་ཁང་ནས་འོས་གཞི་གཏན་འབེབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་མི་རང་ལོ་ ༢༥ ཧྲིལ་པོ་སོན་པའི་བོད་མི་རྣམས་སྤྱི་འཐུས་ལང་ཚོག་པ་དང་རང་ལོ་ ༡༨ ཡན་ཆད་ལ་འོས་ཤོག་གི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ཡིན།

སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་དེ་ལོ་རེར་ཐེངས་གཉིས་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། གྲོས་ཚོགས་མ་ཚོགས་པའི་རིང་ལ་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ ༡༣ ནས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྟར་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

སྒྱི་འཕྲུལ་ལྷན་ཚོགས་ལ་ཁྲིམས་བཟོའི་དབང་ཚད་ཆ་ཚང་ཡོད། གྲོས་ཚོགས་ནས་གྲོས་ཆོད་ལ་མང་མོས་བྱུང་ཚེ་ཁྲིམས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་སྒྱི་ནོར་ལྟོགང་ས་མཆོག་གི་ཕྱག་རྟགས་དགོས་པ་ཡིན། སྒྱི་འཕྲུལ་རྣམས་མི་མང་གི་འཕྲུལ་མི་ལ་སོང་དུས་དུས་སུ་བོད་མི་གནས་སྡོད་ཁག་ལ་འཚམས་འདྲི་གཟིགས་སྐོར་དང་ཁྲིན་ཡོངས་ཀྱི་སྒྱི་ཚོགས་གནས་སྟངས་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་གནད་དོན་གལ་ཆེ་རིགས་ཡོད་ཚེ་ཐད་ཀར་གཞུང་ལ་སྙན་སེང་ཞུ་གི་ཡོད། སྒྱི་འཕྲུལ་ལྷན་ཚོགས་ནས་བཀའ་ཤག་དང་ལྷན་ཁང་ལ་རྟོག་ཞིབ་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བོད་མིའི་གནས་ཡུལ་ས་གནས་སོ་སོར་ས་ གནས་འཕྲུལ་མིའི་ཚོགས་འདུ་རེ་ཡོད་ཅིང་། ས་གནས་འཕྲུལ་མིའི་གྲངས་ཚད་ཐད་ས་གནས་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་པའི་ཚོགས་མི་གྲངས་སོ་ལྔ་ལས་མི་བཀལ་བ་དང་། བདུན་ལས་མི་ཉུང་བ་དགོས། ས་གནས་འཕྲུལ་མིའི་ཚོགས་འདུའི་ཡུན་ཚད་མ་རྫོགས་གོང་འཕོ་འགྱུར་གཏོང་དགོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ན་ལས། དེ་མིན་སྐབས་རེའི་ཡུན་ཚད་ལོ་གསུམ་རེ་ཡིན། ས་གནས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིག་གཞི་བཟོ་དགོད་དང་། གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུའི་འགན་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ས་གནས་འཕྲུལ་མིའི་ཚོགས་འདུར་ཡོད།

འཛིན་སྐྱོང་། བཀའ་ཤག

འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གི་ཐ་སྙད་དེ་ཁྲིམས་ལུགས་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་དང་ནུས་ཐོན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བཀའ་ཤག་ནི་གཞུང་གི་སྡེ་ཚན་ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་དང་། དེའི་ནང་གི་ལས་གཙོ་བ་རྣམས་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེང་སང་གི་གོམས་གཤིས་སུ་ཐ་སྙད་དེ་སྲིད་འཛིན་དང་། ཁོང་གི་སློབ་སྟོན་བྱེད་མཁན་དང་བློན་ཆེན་ཚོ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

གཞུང་གི་འགན་འཛིན་དབང་ཆ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཡོད་ཅིང་། བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ཁག་གཞིར་བཟུང་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐད་ཀར་རམ་འགན་ཁུར་སྲི་ཞུ་བ་བརྒྱུད་དབང་ལུང་ཁྲབ་བསྒྱུར་མཛད་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད། བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དེ་སྲུད་སི་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དབུ་ཁྲིད་འོག་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་འགན་ཁུར་ཤང་ལེན་བྱེད་པོ་བཀའ་ཤག་ལྷན་ཚོགས་ནང་བཀའ་བློན་བརྒྱད་དགོས་ཡོད་ཅིང་། ཐོག་མར་འོས་གཞི་མི་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ལས་མི་ཉུང་བ་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་མིང་འདོན་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཁྲིམས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ཀྱིས་གསང་བའི་འོས་བསྡུ་བྱས་ནས་བཀའ་བློན་བརྒྱད་འོས་འདེམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། འདེམས་ཐོན་བྱུང་བའི་བཀའ་བློན་རྣམ་པས་གསང་བའི་འོས་ཤོག་ཐོག་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་གཅིག་སྒྲིག་གཞི་ལྟར་འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། བཀའ་བློན་ལྷན་མ་བདུན་པོས་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ལྷན་ཁང་བདུན་གྱི་འགོ་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། བཀའ་བློན་གྱི་ཡུན་ཚད་དེ་ལོ་ལྔ་ཡིན།

བཀའ་བློན་རྣམས་གྲོས་ཚོགས་སུ་འོས་ཤོག་གི་ཐོབ་ཐང་མེད་ཅིང་། སྤྱི་འཐུས་གཅིག་བཀའ་བློན་ལ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་རྗེས་གྲོས་ཚོགས་ནས་དགོངས་ཞུ་དགོས་པ་དང་། བཀའ་བློན་སུའང་བསྐྱར་དུ་འོས་འདེམས་བྱུང་བར་དགག་བྱ་མེད། འོན་ཀྱང་ཡུན་ཚད་གཉིས་ལྷག་བརྟུད་མར་བསྐྱར་འདེམས་མི་ཆོག

༧༨ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་གྲོས་ཚོགས་སྐབས་དྲུག་པའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་འོས་འདེམས་བྱ་ཕྱོགས་སྐོར་གྱི་གསུང་འཕྲིན་ཞིག་སྩལ་བའི་ནང་། མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་དང་ཉེ་བ་བཀའ་བློན་ཁྲི་པའི་འོས་དམིགས་གསུམ་ངོས་ནས་དམིགས་འཛུགས་གནང་བར་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ནས་གསང་བའི་འོས་བསྡུའི་ཐོག་ནས་མི་གཅིག་འདེམས་སྒྲུག་གིས་མང་མོས་འོས་ཐོབ་བྱུང་བ་དེས་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་། བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་རོགས་བཀའ་བློན་བཀའ་བློན་འོས་དམིགས་ ༡༩ ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མིང་བཏོན་གྱིས་དེ་ར་སྤྱི་འཐུས་ནས་འོས་ཤོག་འཕངས་ཏེ་མང་མོས་འོས་ཐོབ་རྩེ་ཏོག་གིས་བདུན་ལ་གདན་འདེབས་བྱེད་པ་དང་།

ཡང་ན། སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པའི་ཐོག དབུས་དང་ཕྱོགས་མཐའི་གཞུང་ཞབས་དྲུང་གཞོན་ཡན་ཆད་དང་། རྒྱ་གར་དང་ཕྱི་རྒྱལ་ས་གནས་ཁག་གི་གྲོས་ཚོགས་དང་། རང་བཙན་ཚོགས་ཚུང་གི་འཐུས་ཚབ། ཚོགས་པ་ཁག་གི་འཐུས་མི་བཅས་ནས་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་རྩེ་བཏོག་གི་བརྒྱད་ལ་བཀའ་བློན་གདན་འདེབས་བྱ་རྒྱུ་དང་། འོས་གྲངས་མང་ཤོས་དེས་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་བྱ་རྒྱུ།

ཡང་ན། འོས་གྲངས་མང་རིམ་བརྒྱད་ལ་བཀའ་བློན་དུས་ངེས་པ་ལྟར། འདེམས་ཐོན་བཀའ་བློན་རྣམས་ནས་ད་སྔུས་བཞིན་གསང་བའི་འོས་བསྡུ་བྱས་ཏེ་འོས་གྲངས་མཐོ་ཤོས་སུ་ཡིན་པ་དེ་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ཕྲུབ་ཕེབས་ཡོད་པ་རེད།

ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན། ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ལྷན་ཁང་།

མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་དེ་གལ་གནད་ཆེ་སྡོས་ཤིག་ཡིན། ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་དེས་མི་མང་གི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་མི་མང་ལ་དྲང་བདེན་གྱི་ཕྱི་ལོ་ ༨༣ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་ལྟར་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གསར་འཛུགས་གནང་ཡོད་ཅིང་། བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་སྡོད་གཞི་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུའི་དམའ་རིམ་གྱི་མི་མང་བདེ་རྩ་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་རེད། བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བདེ་འཇགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཞན་པར་བརྟེན་ཉེས་དོན་ཉེས་གསོག་གི་གྱོད་གཞི་རྣམས་ལུང་པའི་ཁྲིམས་དང་བསྟུན་དགོས་པ་ཡིན།

ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནི་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་ཚད་མཐོ་སྡོས་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་གཅིག་དང་། ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གཞན་གཉིས་བཅས་སོ་སོ་ནི་༼གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་༽འོས་འཛུགས་གནང་བར་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་རྩ་འཛིན་གསུམ་ཆ་གཉིས་ཡན་གྱི་མོས་མཐུན་བྱུང་ན་དེ་ལ་༼གོང་ས་༽སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཐོག་ནས་བསྐོ་གཞག་མཛད་ཀྱི་ཡོད། ལྷན་ཁང་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་གནས་སྡོད་ས་གནས་ཁག་དྲུག་ལ་འབྲིང་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་རེ་འཛུགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ས་གནས་ཁྲིམས་ཁང་བཅུ་གསར་འཛུགས་གནང་ཡོད། ས་གནས་ཁྲིམས་ཁང་ནང་གི་ཁྲིམས་དཔོན་ནི་ས་གནས་གཞིས་འགོ་བདེ་དོན་གྱི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་དེས་གཞུང་གི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་བཅའ་ཁྲིམས་ལྟར་ལས་འགན་དོན་སྙིན་འོང་བ་བྲུ་རྒྱུར་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

མ་འོངས་བོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་འཆར་སྣང་།

བཙན་བྱོལ་གཞུང་དམངས་གཙོས་ནས་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་རང་དབང་ལྡན་པའི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་གསར་བསྐྲུན་བདེ་རྩའི་ཆེད་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། བོད་མིའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་བདེ་རྩའི་ཆེད་དུ་ད་ལྟ་ནས་འཆར་གཞི་འདིང་བཞིན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་གཞུང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཡོངས་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་གི་འགན་ཁུར་གཙོ་བོ་བོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ད་ལྟ་རྒྱ་མིའི་དབང་འོག་ཏུ་ལས་འགན་འཁུར་བཞིན་པའི་བོད་མི་ལས་བྱེད་རྣམས་ནས་འགན་བཞེས་དགོས་ཞེས་བཀའ་སློབ་ཕེབས་ཡོད་པ་རེད།

༡༣ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༦ ཉིན་༧སྤྱི་ནོར་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་དང་། རྩ་ཁྲིམས་སྙིང་དོན་ཞེས་པ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བའི་ནང་ཁོང་གིས་མ་འོངས་པར་བོད་གཞུང་གི་འགན་ཁུར་དང་། ལམ་ལུགས་རྗེས་འབྲེལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་གང་ཡང་བཞེས་ཀྱི་མིན་ཡང་། སྲིད་གཞུང་གིས་སེལ་མི་ཐུབ་པའི་དམིགས་བསལ་དཀའ་ངལ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་མི་གཟུར་གནས་ཤིག་གི་ངོས་ནས་སེལ་ཐབས་གནང་རྒྱུའི་བཀའ་སློབ་ཕེབས་ཡོད་པ་རེད།

གསལ་བསྒྲགས་དེའི་ནང་ཁོང་གིས་མ་འོངས་པའི་བོད་དེ་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་ཁག་ཅན་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཁྲིམས་བཟོ་དང་། འགན་འཛིན། ཁྲིམས་

ལུགས་བཅས་ཀྱི་སྟེ་ཚན་དང་། འགན་དབང་ཐ་དད་འདྲ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ལེགས་པའི་དགོངས་གཞི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་བཙན་ཤུགས་བོད་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་རྗེས་བོད་རང་དབང་སྐྱར་གསོ་བྱུང་མཚམས་ནས་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་གདན་འབེབས་མ་ཟིན་པའི་རིང་བར་བཀལ་གྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེའི་རིང་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཤེས་ཡོན། རིག་གཞུང་། འཕྲོད་བསྟེན། བཟོ་ཚོང་། ཞིང་འབྲོག འགྲིམས་འགྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དོན་རྒྱུན་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་ཁུངས་སྒྲིག་འཛུགས་དགོས་ངེས་ཁག་སྔ་མཐུད་འཛིན་སྐྱོང་ཐོག་ད་ལྟ་ལས་དོན་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་མི་ལས་བྱེད་ལྷག་བསམ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འགན་ཁུར་ལེན་དགོས་ཞེས་གསལ་ཡོད།

བར་བཀལ་གྱི་དུས་ཡུན་རིང་ཆབ་སྲིད་དབང་འཛིན་བྱེད་པོ་སྲིད་འཛིན་གཅིག་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་བསྐོ་བཞག་མཛད་དེ་ཁོང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཡོངས་རྫོགས་རྩིས་སྤྲོད་གནང་རྒྱུ་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱིར་བསྡུ་ཟིན་པར་ཆ་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། བར་བཀལ་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི། རྩ་ཁྲིམས་གདན་འབེབས་བྱེད་མཁན་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་རྫོགས་ནས་རྩ་ཁྲིམས་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་བསྡུ་བསྐོང་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། འཐུས་མི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་ཁྲིམས་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁུར་འགན་བླངས་ཏེ་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་རྣམས་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་སྟེ་རྩ་ཁྲིམས་གདན་འབེབས་ཀྱིས་བར་བཀལ་གྱི་སྲིད་འཛིན་ལ་ཚོག་མཆན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། གཞུང་འཛིན་གསར་པ་འོས་འདེམས་ཆེད་འོས་བསྡུ་ལས་ཁང་ཞིག་འཕྲུལ་དུ་དགོས་གལ་ཡོང་རྒྱུར་དེའི་སྒྲི་ཁྲབ་བར་བཀལ་སྲིད་འཛིན་གྱིས་ཁྲིམས་ལུགས་ལྟར་བསྐོ་བཞག་བྱ་རྒྱུ།

མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་ནང་ཞྭ་སྐྱེ་ནོར་ཞྭ་སྒོང་ས་མཆོག་གིས་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བོད་ཀྱི་ཉེ་སྐོར་ཡུལ་གྲུ་ཁག་དང་། འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ཕན་བདེའི་ཆེད། འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་བར་གཞི་བཙོལ་བའི་རང་དབང་དང་། སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན། ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ། མང་གཙོ། མཉམ་སྦྲེལ། ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་བཅས་པའི་ཞི་བདེའི་བསྟི་གནས་ཤིག་བསྐྲུན་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་གཞུང་འཛིན་མི་སྣས་བོད་རང་བཙན་དང་ཞྭ་སྐྱེ་ནོར་ཞྭ་སྒོང་ས་མཆོག་གིས་འདོན་གནང་མཛད་པའི་ཡང་དག་པའི་རང་སྐྱོང་ལ་ཡ་ལན་མ་བྱེད་པར་བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐྱོན་འཛུགས་བྱས་ཡོད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ཞྭ་སྐྱེ་ནོར་ཞྭ་སྒོང་ས་མཆོག་དང་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་རྩ་ཁྲིམས་སྒྲོམ་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱེད་མཁན་རྣམས་ནས་ ༥༨ སྔོན་གྱི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་བསྐྱར་བཟློས་མི་ཡོང་བ་བྱས་ཡོད་པར་མ་ཟད། བཙན་བྱོལ་ནང་སྡོད་རིང་མ་འོངས་བོད་དེ་ཡང་དག་པའི་དེང་དུས་ཀྱི་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

མང་གཙོ་ཡར་རྒྱས་ཇི་འདྲ་གཏོང་དགོས་སམ།

བོད་དེ་རྒྱ་དམར་གྱིས་བཙན་བཟུང་བྱས་པར་བརྟེན་མང་གཙོ་ལམ་ལུགས་དེ་བཙན་བྱོལ་ནང་མ་གཏོགས་དོན་འགེལ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། བོད་ཀྱི་མང་གཙོ་དེ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་དུས་ཡུན་རིང་པོ་དགོས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་དོན་གནད་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གསལ་དགོས་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ནི་སྤྱི་འཐུས་འོས་འདེམས་དང་། འོས་ཤོག་གི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ། སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་དགོས་པ་བཅས་ཡིན། བོད་མི་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་བོད་དེ་སྲིད་འཛིན་ལམ་ལུགས་སམ་སྲིད་བློན་ལམ་ལུགས་དགོས་པ་དང་། གྲོས་ཚོགས་གཉིས་སམ་གཅིག་གིས་འཐུས་མིན་སྐོར་ཡིན།

མང་གཙོའི་གཞུང་དེ་མི་མང་གིས་བསམ་ཚུལ་བཏོན་ནས་བཟོ་ལྟ་བཟོ་གི་ཡོད་ཅིང་། མང་གཙོའི་གཞུང་གིས་མི་སྒེར་གྱི་རང་དབང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ་དང་། མི་མང་གིས་བསམ་ཚུལ་བརྗོད་དེ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ལ་གནོན་ཤུགས་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཆེད་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་མི་མང་གིས་ཤེས་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་མི་མང་གིས་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། གནད་དོན་དེས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྲིད་དོན་གྱི་ཚོགས་པ་གསར་བཙུགས་བྱེད་པ་དང་ཚོགས་པ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཆེད་ཕན་ནུས་ཆེན་པོ་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན།

ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས།

ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ནི་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་མཁན་དང་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འཐུས་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་ས་ཡིན། ཁྲིམས་

བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ནི་གཞུང་གི་ཡན་ལག་ཚང་མའི་ནང་ཚད་མཐོ་ཤོས་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་བྱེད་འོས་འདེམས་བྱས་པ་མ་ཟད། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་བློན་རྣམས་ཀྱང་འོས་འདེམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་མི་མང་གི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་བཀའ་བློན་འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་རེད།

དོན་གནད་གལ་ཆེན་དེ་ལྟར་ཡིན་སྟབས་མི་མང་གིས་སྤྱི་འཐུས་འདེམས་ཕྱོགས་ཐད་དོ་སྣང་དང་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་དགོས་གལ་ཆེ་ཞིང་། མི་མང་གི་ཁ་ཕན་བསམ་མཁན་གྱི་འཐུས་མི་གཅིག་འདེམས་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡུལ་མི་རྣམས་ནས་སོ་སོའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་འགོ་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་བགྲོ་གླེང་བྱས་ཏེ་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། འོས་ཤོག་འཕེན་པ། སྲིད་དོན་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཚོགས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱས་ཚེ་མི་མང་གི་འཐུས་མི་དང་གཞུང་གི་ལངས་ཕྱོགས་སྐོར་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་མི་མང་གི་མངོན་འདོད་དང་འཆམས་པའི་གཞུང་གི་ལངས་ཕྱོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་གི་ཡོད།

ཚོགས་ཁག་རིང་ལུགས།

མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ལ་འགྱུར་བ་བྱུང་བ་དང་། གཞུང་གི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་དྲག་པོའི་ལས་འགུལ་སྤངས་ཏེ་བགྲོ་གླེང་དང་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡོད། ཚོགས་ཁག་རིང་ལུགས་དེ་ནི་འཐུས་མི་སྲིད་གཞུང་ནང་གི་ཆ་ཤས་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། དེས་འོས་ཤོག་འཕེན་མཁན་གྱིས་བསམ་ཚུལ་འདྲ་མིན་འདོན་པ་དང་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་བྱུང་གི་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྟེ་ཚན་དང་ས་ཁུལ་འདྲ་མིན་སོ་སོའི་དགོས་མཁོ་རྣམས་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་ནུས་ཤུགས་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་འདོན་ཐུབ་པ་དང་། ཚོགས་པ་དེ་ཚོ་བརྒྱུད་ནས་མི་མང་གི་འདོད་བློ་དང་འཆམས་པའི་གནད་དོན་རྣམས་གསལ་སྟོན་ཐུབ་པ་བྱུང་གི་ཡོད། ཚོགས་ཁག་

རིང་ལུགས་ནང་ཁ་གཏད་ཚོགས་པས་གཞུང་འཛིན་ཚོགས་པའི་དགེ་སྐྱོན་རྣམས་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ཏེ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པར་བརྟེན་འགན་འཁུར་ཡོད་པའི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་གནས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ནང་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཚོགས་པ་འདྲ་མིན་རིང་ལུགས་དགོས་པའི་སྐོར་གསལ་ཡོད།

གསར་འགོད།

གསར་འགོད་ནི་དབང་ཆད་ལྡན་པའི་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་སྡེ་ཚན་ཞིག་ཡིན། དེས་མི་མང་ལ་ཤེས་ཡོན་གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཏེ་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐུར་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་གི་ཡོད། མང་གཙོའི་གཞུང་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་ཆེད་རང་དབང་ཅན་དང་ཕྱོགས་ལྷུང་སྤངས་པའི་གསར་འགོད་པ་དེ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན། རང་དབང་ཅན་གྱི་གསར་འགོད་དེས་ཡུལ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་ར་བྱས་པ་དང་། མི་མང་གིས་སྲིད་བྱུས་བགྲོ་གླེང་བྱེད་སའི་སྟེང་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་གིས་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་རྟོགས་འབྱུང་གི་ཡོད། གསར་འགོད་ཀྱིས་མི་སྒེར་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་ལས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་ལ་དམིགས་དགོས་པ་ཡིན།

ཤེས་ཡོན།

མང་གཙོའི་གཞུང་ཆགས་ཚུད་ཡོང་ཆེད་མི་མང་གི་ཤེས་ཡོན་མཐོ་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ཡུག་ཟིངས་ཆ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་མང་ལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་དགོས་མཁོ་ཆེ་བ་ཡོད། གལ་ཏེ་མི་ཡི་ཤེས་ཡོན་གནས་ཚད་ཞན་པ་དང་ལེགས་ཉེས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་མེད་ན་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། རྨོངས་དད་བཅས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བྱུང་གི་ཡོད། ཤེས་ཡོན་གྱིས་མི་མང་གི་རྣམ་དཔྱོད་དང་། ལྷག་བསམ། མངོན་འདོད་ལ་ནུས་ཤུགས་བྱིན་ཏེ་མི་མང་གི་འགོ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་བསྐྲུན་གྱི་ཡོད།

མཇུག་བསྡོམས།

མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མི་ཚང་མས་བསམ་རྒྱལ་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཏེ་མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་གྲོས་བསྡུར་བྱེད་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་བཏོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མི་སྒེར་གྱི་བྱེད་སྒོ་མཐའ་དག་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འགན་ཡོད་པ་ཞིག་ཀོ་དགོས་ཤིང་། མང་གཙོའི་གཞུང་ནང་གི་བྱེད་སྒོ་ཐ་དག་མི་མང་གི་གཞི་རྩའི་འགན་འཁྲིད་ཡོད། མང་གཙོའི་གཞུང་གི་འཐུས་མི་རྣམས་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འཐུས་མི་ཤ་སྟག་ཡིན། བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་མང་གཙོ་དེ་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོ་ཞིག་ཡོང་ཆེད་བོད་མི་ཡོངས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་ནང་ཆ་ཤས་ལེན་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་གནད་ཆེ་ཞིང་། རང་དབང་ཅན་གྱི་ས་གནས་ཚོགས་ཆུང་རྣམས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མཐུད་བྱས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་གཞུང་གི་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་ནང་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དབུ་ཁྲིད་རྣམས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་སྣེ་ཁྲིད་སེམས་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་། དྲང་པོ་དང་འཛོན་པོ། ཐག་ཆོད་པོ། དྲང་བདེན་ཚུགས་པ། མི་མང་གི་བདེ་སྡུག་ཆེད་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་མཁན་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། འདས་པའི་ལོར་ ༦༠ ལྷག་གི་རིང་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་མང་གཉིས་ཀས་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་འདེགས་དང་། འགན་ཡོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཉམ་ཞུགས། དབུ་ཁྲིད་བཅས་ཀྱི་ཐོག་འབད་བརྩོན་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་ཏེ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་སྟེ། བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཚད་ཞན་པ་དང་། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དང་ལྟ་བའི་ཐོག་ཉམས་མྱོང་ཞན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡོད་མོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་གཙང་མ་ཞིག་དགོས་ན། མི་མང་གི་མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཛུལ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་བོད་ནང་མང་གཙོ་གཙང་མའི་མདུན་ལམ་ནང་ཞུགས་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་གི་གཞི་རྟེན་འགོ་འཛུགས་བྱེད་པ་དང་། ད་དུང་ཡང་སྐུ་མཐུད་ནས་དེ་ཐོག་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཏེ་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་འཆར་སྣང་དེ་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་གཙང་མ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།